

www.e-rara.ch

**Claudii Galeni Pergameni De anatomicis administrationibus libri
novem**

Galenus

Basileae, An. 1531

Universitätsbibliothek Basel

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-3880>

Claudii Galeni Pergameni de anatomicis administrationibus liber primus

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelnformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

CLAVDII GALE-

NI PERGAMENI DE ANATOMICIS
ADMINISTRATIONIBVS LI
BER PRIMVS.

Ioanne Guinterio Andernaco interprete.

ANTEA QVOQVE ADMINISTRATIONES Anatomicas conscripsi, quum primum nuper ex Græcia Romam sum reuersus, initio principatus Antonini, qui nobis etiam nunc imperat: rursus tamen altera haec duplicem ob causam literis mandare mihi uisum est. Primū, quod Flavius Boëthius Romanorū Consul, quum ex urbe in suam ipsius patriam Ptolemaidem proficisci institueret, precibus me compulerit, ut priores illas administrationes sibi præscriberem: tam enim Anatomicae speculationis amore flagrabat, quam mortaliū, qui uixerunt unquam, nemo alius. Dedi igitur iam discedenti præter alios commentarios etiam de administrandis confectionibus opus, libris duobus comprehensum: cuiusmodi ueluti memorie adminicula desiderabat, ueritus ne multorum quæ exiguo tempore apud nos uiderat, obliuisceret. At quoniam fato ille functus est, nec ego commentariorum exemplarium copiam amicis possum facere, his uidelicet quæ Romæ habueram, per incendiū amissis: ideoque rursus ab illis rogatus, satius esse putauit alios conscribere. Altera causa est, quod hoc opus, eo quod tunc condideram, longè melius reddetur: putatum libris fusè perspicuitatis gratia explicatis auctius, tum diligentia exactius. quippe multas interea confectionum speculationes adinuenimus. Siquidem quum Boëthius adhuc Romæ ageret, libros de Hippocratis Anatome, & Erasistrati absolui-mus, præter illos de uiuis refecandis, item de mortuis, in super de respirationis causis, & de uoce commentarios. Porro à discessu Boëthii ingens uolumen de particularū usu composui, quod septemdecim libris absolutū uiuētī adhuc illi misimus. Verū de thoracis & pulmonis motu tres olim commentariolos adolescēs exarauī, sodali in patriam longiore interuallo redeūti gratificaturus, qui publice aliquod artis suæ specimen

a

*Causa q̄ scribitur:
Est librorū de
administratione
anatomicae
duplex q̄ scribitur.*

*Quis p̄cipue Causa scribitur per Galienū Causa hęc annotationes
mihi p̄cipue de administratione anatomicae.*

c ædere cupiebat, sed orationibus ad ostentationē sibi componendis parū erat idoneus. Quo etiam mortuo accidit ut cōmentarij in multorum manus exciderent; quamuis in hoc nō parati ut æderentur. Nam degens adhuc in Smyrna, Pelopis audiendi gratia, qui secundus post Satyrum Quinti discipulū p̄ceptor mihi obtigit, scripsi sane ipsum, nondum planē magni quippiam, aut noui, quod mentione dignum esset, dicere conatus. Postea uerò quū fuisset Corinthi, ut operam darem Numisiano, qui & ipse celeberrimus Quinti auditor extitit; item in Alexandria, tum apud alias quasdam gentes, quibus cum Numisianum Quinti discipulum conuersari audiebam, deinde in patriam meam perrexi: in qua haud ita diu commoratus, Romam repetij: ubi permultas Boëtho confectiones ostendi, p̄sentibus quidem ei semper Eudemo Peripatetico, & Alexandro Damasceno, qui nunc Athenis publica peripateticæ disciplinæ professione dignatur: subinde uerò & alijs plerisq; uiris p̄claris, quemadmodum & Sergio Paulo Consule, nunc Romanorum p̄fecto, uiro tum rebus, tum disciplinis philosophicis per omnia p̄cipuo. Tunc itaq; Anatomicas, id est incisorias administrationes in Boëthi gratiam composui, multa sanē & perspicuitate, & exacta diligentia ijs quas nunc paramus, inferiores. Proinde iam mihi mentem accommoda sermonem auspicanti.

Quod in tentorijs p̄stant pali, *λίμανας* Græci dicunt, & in ædibus parietes, id nimirum in animalibus ossium substantia, quippe ad huius imitationem cætera in animante solent effingi, mutariq;: ut si caluaria sit rotunda, necessariò cerebrū tale fuerit: quemadmodum etiam si oblonga sit, talem quoq; figuram cerebrū induet. Iam uerò si maxillæ paruae, faciesq; tota existat rotundior, musculi pariter tales erunt omnino, pari ratione si longæ, longa statim erit tota facies, eiusq; musculi tales apparebunt. Quapropter quidem & similia inter uniuersa animantiū genera, tum uisceribus, tum musculis, tum arterijs, tum neruis (quoniā & ossium forma) homini est similima. Nam ob illorum naturam binis pedibus incedit, prioribusq; ut manibus utitur. Pectus omniū quadrupedum latissimū habet, humerorum clauiculas humanis similes, faciem rotundam, collum exile. Quæ iam quū hominis similitudinem referant, quū fieret ut musculi secus haberent: Hi enim ossibus foris adherent, protensiq; sunt: quare etiā tum magnitudinem ipsorū, tum figurā imitantur. Quos rursus arteriæ, uenæ, & nerui sequuntur: & hæc ijs quæ ossium formam referūt, similia esse dicimus. Quoniā igitur corporis forma ossa representat, & his aliarum partiū natura respondet, uelim te in primis exactam humanorum cognitionē peritiāq; indipisci, non obiter ea spectare, neq; etiam ex libris solūm discere: quos Græcorū quidam *ὀσσεολογίας*, id est ossiū interpretationes uocāt: alij *σκελετοῦς*, quasi dicas cadauera assiccata, nonnulli simpliciter de ossibus inscribūt, cuiusmodi hic noster est. Quē tum exquisita rerū indagatiōe, tum interpretatiōnis promptitudine, & perspicuitate omnibus ante nos scriptis p̄cellere persuasum habeo. Hoc autē sit opus tuum, hoc studiū, ut non librorū modò lectura, uerū sedula etiā inspectiōe, fideq; oculata, cuiusq; ossis humani speciē accuratè perdiscas. Quod quidem in Alexandria multò facilius facies, ubi medici ossiū disciplinā auditoribus ante oculos exponunt. Enitendum itaq; tibi censeo, ut in Alexandria cōmoreris, si non alterius, at huius certè rei solius gratia. Quod si non assequaris, licebit uel in eum modum hominū ossia contemplari, quo ego quoq; usus sum. Siquidem inspexi subinde admodum, uel sepulchris quibusdam, uel monumentis dissolutis. Atq; etiā fluuius aliquando sepulchrū, pauculis mensibus antè negligentius extructū superās, ipsum ex facili dissoluit: totumq; cadauer agminis impetu tractim ductū, carnibus quidem iam putrefactis, cæterum ossibus adhuc inter se strictim coherenubus, usq; ad stadiū prouum detulit. At quū ipsum locus palustris margine altus excepisset, eodem cadauer appulit. Atq; hoc tale nobis occurrit, quale medicus ipsum ad adolescentis disciplinā de industria p̄parasset. Cæterum

Exordium libri.
Cognatio.

Similia Geni
ni p̄tis sp.

Cuiusq; ossis huius
modi p̄tis
animi p̄tis
p̄tis.

Cadaver in sp̄tis
m̄tis p̄tis

Cadaver in
m̄tis p̄tis
m̄tis p̄tis.

De uariis ossium p̄tis
p̄tis p̄tis.

A Cæterum mihi uisum est etiam latronis quandoque cadauer assiccatum, paululum extra uiam in monte procumbens, quem uiator quidam se prius ad orientem contra pugnando occidit. Nemo autem ipsum illius regionis inquilinus sepultura mandaturus erat, ut qui odio ipsum persecuti, à gruibus deuorari gauderent, quæ illud carnibus biduo absumptis dimiserunt, tanquam ad artuum posituras exquisitius perdiscendas uolenti cadauer assiccatum inspicere. Tu si ne huiusmodi quidem ullius spectandi copiam nactus fueris, ac in simia incisa carnibus ablati, singula exactè ossa cõsideres: ad quod delegeris simias hominis figuræ quam proximas. Tales nimirum sunt, quarum maxillæ nec oblongæ, nec dentes canini, quos Græci *κυνόδογτες* appellant, magni prodeunt. In id genus simijs etiam alias partes humanis positura similes deprehendas, atq; eius rei gratia bipedes ipsas & ingredi & currere. Quæ uerò cynocephalos imitantur, rostro longiore sunt, & caninos habent prominentiores. Hæ etiam uix binis cruribus consistunt erectæ, tantum abest ut ambulare uel currere possint. Itaque simiæ uel maximè homini similes, exiguo aliquo interuallo perfectam illius rectitudinem non assequuntur. Nam & femoris caput obliquius quodammodo cum acetabulo coxæ committitur: & quidam ex musculis qui in tibiam descendunt, ulterius progrediuntur: quæ ambo rectitudinem impediunt, offenduntq;: quemadmodum & pedes ipsi calce magis angusta constant: digitis autem insigni spatio inuicem discretis. sed hæc parua sunt, eoque simia paululum à rectitudine discedit. Quæ cynocephalos referunt, quoniam amplius hæc, idq; manifestò iam ab humana specie degenerant, euidenter quoque ossium dissimilitudinem sortitæ sunt. Proinde eas potissimum simias deligito, quæ hominis figuram proximè accedunt, ac in ipsis ossium naturam ex libris nostris decerptam diligenter condiscas. Statim enim fiet, ut nomini bus etiam ipsorum assuescas, quæ simul ad reliquarum partium incisionem percipiendam non mediocriter conducent. Quippe si hoc pacto instructus in humanum cadauer assiccatum postea aliquando incidas, facillè omnia agnosces, & memineras. Quòd si lectione sola, citra simiarum ossium speculationis usum ac consuetudinem nitaris, haud poteris ita adamussim hominis cadauer repente uisum cognoscere, nec recordari. Siquidem memoria rerum quæ sensibus nostris patet, assiduam requirit consuetudinem. Hinc est quòd inter ipsos homines, illos celerimè cognoscimus, quibus cum familiaritatem habuerimus. Qui uerò semel iterumq; uisus longiore temporis interuallo nobis occurrit, cum rursus præterimus, nec omnino cognoscentes, nec quòd antea cõspexerimus, memores. Hoc pacto neque decantata illa Anatome, græcè *ἡ περιπέτρωσις*, quòd casu accidat, dicta, quam nonnulli medicorum magna celebritate profitentur, spectatorum naturam edocere potest. Inspicere prius conuenit multo ocio quanque particulam, ut statim uisa cognoscatur, præsertim in hominibus ipsis: sin minus, certè in animantibus homini similibus. Quin & multorum partes cute, nonnullorum carne etiam ipsa detectas cõspeximus, quum fœda quædam lues carbunculorum in plerasq; Asiæ ciuitates ingruisset. Porro per id temporis adhuc in patria studebam Satyro, annum iam quartum in Pergamo agentis cum Costunio Rufino, qui diui Aesculapij templum extruxerat. Quintus autem Satyri præceptor haud multò antè è uita excesserat. Qui igitur inter nos illum particulas quasdam detectas incidentè cõspexerunt, promptè eas cognoscebant, accuratamq; artuum dignotionem moliebantur, imperantes agris, ut motum aliquem æderent, qui à quo nam procederet musculo, ipsis constabat, dum leuiter musculos contraherent, interim etiam in obliquum deflecterent, arteriæ magnæ adiacentis, uel nerui, uel uenæ spectandæ gratia. Alios autè omnes quasi cæcos uidebamus, quibus tum partes detectæ essent incognitæ, tum alterutrum è duobus necessariò accideret: nempe uel dum multas nudatorum musculorum partes eleuabant, circumagebantq;, negocium agris fa-

Cadauer latronis
exponitur. sine manu
quodam. Sings
truncus.

ad hunc modum
ut in pte v. 1. 2. 3.

Quidam illa
ossium naturam
ex libris
disceat possit,
et ut de partibus
specietur.

perferre eandem
et facere hunc
in anse anse
et hunc.

ut ossium ex anse hunc p. 1. 2. 3.

Cesserent, frustra importuni, uel nequaquam huic rei manum admouerent. Nam aegro iniungere ut particulam conuenienter moueat, ij quibus id consuetum est, percallent: unde nimirum ego didici uulnerum speculationem illis qui iam antea nonnihil eruditi sunt, praeceptorum memoriam confirmare: alios autem qui nunquam concisionem administrarunt, omnia ipsam docere non posse. Sed age ad institutum ueniamus. Ossium, ut dixi, omnium natura perdiscenda est, siue in humana, siue in simiae corpore, modo possis: praestaret autem in utroque. Post illa mox ad musculorum concisionem properandum. Nam haec duae corporis partes reliquis omnibus ueluti fundamenta subiecta sunt. Deinde licebit quoduis discere primum, siue arterias, siue uenas, siue neruos. Atque in horum confectionibus uersato, uiscerum natura, ad haec intestinorum, adipis, & glandularum, innotescet: quae rursus ipsa per se penitus inspicere conuenit. Hunc igitur exercitij ordinem sequi potius tibi suaserim. Porro qui alio modo uolet ostendere, curabit ut particulam ab ipso propositam quam fieri potest ocysissime detegat, uarijsque modis indicet, alias secundum aliam sectionis administrationem, ut docturus sum, Praestiterit sic instructum esse, ut si quando simiae copia non datur, aliorum animantium corpora queas incidere, definiens statim in quibus a simia discordent, euarientque. nam & illa indicabo. Ossium sane positura seorsim, ut dixi, exposita nobis est. Atque oportet te libro illo quo haec tractantur, prius perlecto, non res modo, sed nomina quoque ipsarum uelut in numero habere, ne in praesenti commentario si quod in sermone incidat, interpretari cogamur. Porro scripsimus paulo ante etiam musculorum anatonem separatim, amicorum impulsu, ut discedentes haberent uisorum commentarios. Maxime uero hortati sunt ut hanc ipsam anatonem seorsim peculiari libro comprehenderem: quoniam Lyci quidam commentarius nobis allatus est, tam prolixus, ut propemodum quinque uersum milia contineat, in plurimis ipsorum erroribus scatens, adeo ut etiam musculi non pauci omissi sint. Noster uero in quo anatonem ipsam tradidimus, quasi tertiam illius partem magnitudine sua absoluit: uniuersos tamen musculos docet, praeterquam quod Lyci etiam mentionem faciat, qui musculorum complurium actiones ignorauit, quasdam omnino praeterijt. Licet sane cuiusque uisum fuerit, ex illo etiam libro simiae concisionem addiscere: sed hinc quoque eandem est petere, tum magis adhuc quomodo singularum partium musculis dissecandis manu admoliri conueniat. At primum in cadauere exercitij sumas exordium, quo musculi cuiusque principium extremumque & fibras consideres: omnia ne musculi inuicem similia existant, an compositionem uariam sortiantur. Quosdam enim simplicem fibrarum naturam habere inuenis, nonnullos duplicem, ut pluribus sibi mutuo incumbentibus similes esse uideantur: iam longitudinem inter se contrariam fibras continere. Quae uniuersa medicinae parti, quae manu medetur (*χειρουργία* graeci uocant) tum actionibus inueniendis haud parum profuerint. Etenim in chirurgia interim musculos ipsos propter abscessus altiores, humorum illisiones & putrificata uitia incidere cogimur. Actionis cognitio maxime ex usu est, ut pernoscas functionem in magnis uulneribus, ubi musculus totus ex transuerso fuerit dissectus, abolituram. Quod si praedixeris, nullum reprehensioni locum querulis istis hominibus relinques, qui illius abolitionem medicorum curationi, non uulneri prius impacto ferunt acceptam. Quin etiam ut exquisitè manu cures, actionis musculorum cognitio nimisquam est necessaria. Quippe nonnullorum munus tam est proprium, ut tota particula fiat inutilis, si actione ipsius priuetur. Quidam uero improprie praesunt functionibus. Quamobrem satius est eum qui haec praenoscat, alios reuerenter, alios audacius incidere. Praestat etiam pro fibrarum ductu, diuisionem ipsorum moliri. Nam transuersae si cum hac conferantur sectiones, actionem dissoluunt. Voco autem transuersas, quae ad angulos rectos fiunt. Necessesse quidem est interim partes quasdam

Ordo descriptus
in anatomia
Causis huius.

Insuper in
anatomia
hanc etiam.

Impulsi uisus

A tes quasdam uulneribus angustis in profundum spectantibus confectas adhuc amplius diuidere, aliâs ob alios usus. Fit enim interdum, ut puncturâ aliquis maximè circa tendinis caput uel radicem accipiat, eamque totam adeo angustam, ut periculum sit ne summis partibus conglutinatis profundiores non coaluerint. Est quæ ob suffusionem musculos incidimus, item figurarum gratia subinde in quibus uulnus acceptum est, profunda diuisio euanescit. Quippe si eleuato, exempli gratia, brachio, uulnus impingatur, fieri certè non potest ut in tota curatione sic homo figuretur. Deligenda siquidem figura, quæ ex omnibus minimè est dolorifica. At dum si figura qua uulnus acceptum est muratur, ut presentis malo sit idonea, diuisio in alto facta interdum obscurascit, & ex toto occultatur, ut nec medicamentum in eam immitti, nec sanies possit effluere: ob quâ causam incisio est in talibus necessaria, siue in latum uulnus ducere, siue glutinare desideres. Atque in hoc opere, fibrarum posituræ, musculorumque actionum intelligentia omnium maximè requiritur. Ceterum accuratè omnia qui se in Anatomicis exercitat, confecturus est, ne uel propriis ipsum manibus pellem auferre pigeat. Nam qui ante me simias alijs excoriadas, quemadmodum ego quoque, initio commiserunt, octo statim musculos ignorarunt: ex quibus duos ad buccam mouendam natura formauit, alios duos qui brachia lateribus attrahunt. Hi sanè in totum, sicut reliquorum quatuor & usus, & tendines, iam antea fuerunt ipsis incogniti. Vniuersi namque in tendines adamuissim rotundos definunt. Explicati sic, in latum & eiusmodi tenuitatem cessant, ut membranam esse diceret. Plantæ quidem tendo qui hanc partem occupat, subhærescit: palmæ uerò, qui illam. Censuerunt autem de his Anatomici omnes, quod qui in manibus essent, digitos flecterent: qui in tibiâ, calcem retrorsum agerent. Atque hoc probabili ratione asseruerunt, in pedibus enim ne unus quidem natura ad tendinis generationem seorsim destinatus est, sed unius suræ musculi bipartiti, portio altera prædictum gignit tendinem. In manibus conspicua tendinis est generatio: sed inter excoriandum auellitur. Is autem qui palmam intercurrit, simul cum illo detrahi nequit. Itaque deprehendentes tendinem ex musculo clarè proficisci, deinde uidentes infimum eius extremum auulsum, ad disputationem magis quam studiosam institutionem declinant, rati & hunc, sicut ei subiectos, flectendis digitis esse procreatum. Multa certè id genus in uniuerso animante Anatomicis neglecta offendimus, quippe quos diligenter incidere pigeret, contentos dixisse quid probabile sibi maximè uideretur. Quare non est quod mireris tam multa existere quæ animali adhuc uiuo ignorarint: quandoquidem quæ diligenter reserantem sola spectare conueniebat, tanquam nullius momenti reliquerunt. An enim unquam incidere conati sunt, aut funiculo partes uiuente adhuc animali excipere, ut quænam actio læderetur condiscerent? Primum itaque mihi famulorum aliquis simias inciderebat, quum uidelicet opus id detrectarem, uilius existimans quam ut à me administraretur. Postquam uerò exiguam quandam carnem sub axilla inuenissem, insidentem simul & coniunctam aliqua ex parte illius loci musculis, sed quæ nulli ipsorum posset accommodari, uisum est mihi satius alteram simiam diligenter excoriare. Accipio igitur ipsam in aqua suffocatum, ut facere consueui, ne uidelicet pars ulla colli contundatur, summam cutem duntaxat aufero, his quæ subiacent, intactis, inuenio musculum tenuem & membranosum costis omnibus incumbente, qui inferius principium subter uniuersam illum cutem expansum habet. Hic musculus uertebrae in lumbis contiguus erat operculo, quod ex spina ligamenti naturam sortitum prodijt. Nomino autem sic quæ ex ossibus procedunt, quemadmodum quæ de cerebro & spinali oriuntur, neruos: nerueas autem musculorum tenuites, tendines appello. Quia uerò semel hunc musculum inuenio (dicetur enim suo loco eius natura) multò etiam magis cupio totam ipsam animantis pellem auellere. Atque inde comperio, quos paulò antè inueneram musculos, haud ad me-

C diocres usus à natura creatos, quorum primos interiori manus parti subiectos re-
 censebimus: quoniam melius esse cenfeo, in primis totius manus disciplinam in-
 stituere, sequutum librorum ordinem, quos De usu particularum septemdecim
 conscripsimus. Etenim priores administrationes Anatomicas duobus compre-
 hendi libris iuxta Marini Anatomæ ordinem: cuius in opere de partium usu men-
 tio facta est. Nunc tandem ad hunc commentarium aggredior, diu interea in con-
 sektionibus spectandis uersatus, ut quedam insuper exactius elaborata adinueni-
 rem: præsertim ex ijs quæ in exordio illius operis cõmemorantur. Latebant enim
 me adhuc parui illi summis in artubus musculi, qui primum cuiusq; digiti articu-
 lum inflectunt. Putabam solius membranei ligaminis beneficio, quod foris digi-
 tos ambit, tendine ad extremum ipsorum internodiũ porrecto, functionẽ hanc
 administrari. Putabam quoque tendines unumquenque digitum in latera mo-
 uentes, ijs qui extendunt ipsos flectuntq; proportionari, ut solis ossium particulis
 in artuũ compagibus insertentur. Atqui rem aliter se habere comperi. Nam singu-
 li in singulis digitis ad extremum usq; extendebantur, fibras exiguas, & telæ ara-
 neorum modo subtiles, in ossa, post articularum iuncturas sita, immittentes. In
 summa igitur manu & pede hæc inuenimus. Cæterum non pauca huiusmodi
 alia in reliquo toto commentario habentur: de quibus suo loco dicemus. Quo-
 niam uerò contraria Anatomicorum præcipuis dicere subinde uideor, satius esse
 cogito paucula de hoc prælibare. Non ego primus medicorum in concisionibus
 discordiæ autor extiti, sed potius ueteres, idq; duplici de causa: hac, quòd non-
 nulli falsa memoriæ prodiderint: illa, quòd diuersis docendi rationibus usi: licet
 inter se non dissentiant, quantum ad uisorum cognitionem attinet, imaginem ta-
 men controuersiæ ijs præbeant qui libros quidem ipsorum legunt, cæterum quæ
 confectiones indicant, nunquam uiderint. Dicitum itaque est uberius de huius-
 modi uniuersis in primo Anatomicorum diffensionis uolumine. Dicitur autem
 etiam nunc, sed breuius, & quantum ad præsens duntaxat institutum conduxerit:
 hoc sermonis sumpto exordio. Nonnulli sanè confectionum professores tot
 numero esse musculos autumant, quot singuli habuerint capita. Quidam non
 capitibus, sed terminis attendendum esse censent: ad hæc, magnitudinem ipso-
 rum considerandam. Siue enim multa capita inuicem coeuntia statim unius de-
 scriptionem musculi efficiant, non conuenit (aiunt) musculum hunc tot esse pu-
 tare, quot eius capita numerentur. Siue etiam termini plures motum habuerint
 uniformem, melius esse dicunt unum hunc musculum statuere. Quòd si iam in
 particulas plures linea recta dissolui nõ posset, multò sanè magis unum hunc mu-
 sculum esse pronunciant. Huiusmodi quid etiam medio musculo accidit, qui cu-
 bito à foris incumbit. Nam coharens sibi, continuusq; & unus adamussim, qua-
 tuor tendinum propagines in brachiale diffundit, motum uniformem ministran-
 tium, siquidem unusquisque digitum cui insertus est, mouere solet. Meritò igitur
 omnes Anatomici musculum hunc unum esse dicunt, non aduertentes tendi-
 num multitudinem, in quos desinunt. Eadem ratione uidentur adiectum ei mu-
 sculum, qui paruos digitos in obliquum agit, unum putare, licet in suo ipsius ter-
 mino duos potissimum tendines habeat. Constrinxit enim ipse uniuersam super-
 positam tendinum molem, unius descriptionẽ musculi obtinens. Quòd si quem-
 admodum tendinibus, sic quoque musculis eis incumbentibus duplex esset cir-
 cumscriptio, duos nimirum musculos statuissent, qui paruos digitos in obliquum
 flecterent: quandoquidem musculum, cui reliquorum trium digitorum motus
 delegatur, non unum collocant. si tamen motuum similitudo sufficiens nota est,
 quæ fidem faciat unum existere musculum: certè quemadmodum extendentem
 quatuor digitos unum omnes ponunt, sic & in obliquum eos agentes, non duos
 musculos, sed unum numerarent. Præterea quum plura musculus capita habue-
 rit,

diff. 1. 2. 3. 4.
 1. 2. 3. 4.
 1. 2. 3. 4.

unipiloz

A rit, quæ inter se haud multò post principium in musculi suam obtinentis circumscriptionem coeant, neque hic mentem capitum numero aduertunt, pari modo priorem brachij musculum ex duobus incipientem capitibus unum omnes constituerunt, quod tum finem unum habeat, eoque motum necessario unum, tum uniuersam pariter circumscriptionem unam. Non tamen illos qui suram efficiunt, unum ponunt, etsi per unum tendinem calcem ingredi opinentur, eo quod longissime ipsorum capita procedunt prius quam in idem unà conueniant. Si itaque rectè ponunt, parum recta in alijs musculis disciplina frequenter utentes, non tamen protinus dicet aliquis, huius gratia ipsos ignorare de quibus differunt. Nec etiam meliore docendi modo usum, hinc solum cum alijs dissentire quisquam suspicabitur. Duos itaque eadem in re doctrinae modos deinceps producam, specie quidem discrepantes haud mediocriter, cæterum re ipsa non admodum. Dicitur autem usus ipsorum hoc pacto. Digitos tres maiores, pollicem uidelicet, quem *ἀντιχειρα* Græci uocant, indicem, & mediū, unus musculus in latus ceu ad parui digiti regionem inflectit, ex toto cubiti osse procedens: iuxta brachiale tres tendinum ramos diffundit, à quibus in latere digitorum insertis, obliquè ipsius motus peragitur. Hic quidem prior docendi modus est. Alter post hunc iste est. Duo musculi extrinsecus cubito incumbentes, tres illos digitos in latera flectūt. Alter ipsorum in medium & indicem digitum tendine bifido inseritur, cubiti ossi quam longissime adnexus. Alter simplici tendine prodiens, tanquam & ipse unus sit, pollicem indici admouet, caput quidem in supernis partibus propter cubiti articulum obtinet, mox in tendinem cessat, qui musculo nuper dicto, binos digitos, medium puta & indicem mouenti, adhærescit. Atque hæc altera tibi disciplina esto. Differunt sanè inuicem, non re ipsa tantum, de qua disputant, quantum, ut diximus, docendi ratione. Exactior enim quodammodo altera est, quæ duos esse musculos dicat ipsos, quod propriam circumscriptionem musculus qui pollicem mouet, habere uideatur. Non tamen prior omnino repudianda est, quia musculi inter se mutuam ferè societatem ineunt, tenuibusque inuicem filamentis cohærent. Multò adhuc magis in tendine, qui magni digiti & brachialis motor est, docendi ratio falsæ dissensionis imaginem præ se fert: quandoquidem in illa quoque unum hunc esse musculum dicas licet: quemadmodum ab Anatomicis assertum est, quod uidelicet unum habere caput unamque circumscriptionem uideatur: etsi duos in radij extremo, ubi brachiale incipit, tendines producat. At uerò cui exactior disciplina curæ fuerit, ei magis conueniet dicere, non unum musculum, sed duos existere: quamuis inter se arctim cohæreant à capite usque dum in tendines scindantur. Nam quod omnino separantur, si comode eos secernas, quodque diuersas specie partes mouent, duos esse ratio ipsa conuincit. Siquidem alter tendinum maiorem digitum, alter brachiale mouet, qui sanè motus idem est, particulæ uerò diuersæ. Quod porro motuum differentia potius quam superioribus principijs musculos inter se discernere consueuerint, satis argumenti præbent, non unum dicentes, sed duos musculos existere, à quibus omnes digiti moueantur: quanquam & motus eorum ferè sit uniformis, & principium superiore ex parte unum. Quia uerò hoc tendinum caput secundum articulum, illud primū & tertium inflectit, idcirco duos aiunt esse musculos, exactè per totum brachium inuicem adunitos, prius quam in tendinum radices terminentur: quas pariter duas esse, ex motuum diuersitate animaduertunt. Itaque disciplina exactissima hanc animi intentionem continet. Non tamen aliter docentes reprobare decorum est, quum parum ab ea descuerint. Secus enim faciendum est, quum à plerisque bonæ existimationis uiris scriptum nonnihil inueniamus, quod à clarissimorum doctrina tantillum degeneret. Adeoque nos priore illa uti præstiterit, ne auditores turbemus, in discordiæ imaginatione perducentes, Qui autem exquisitè rem uolet considerare, uel opinabilem præfatus disciplinam,

C subijciet deinde sermoni, melius esse, si quis duos hosce, exempli gratia, musculos, propter rationem illam existimet; uel præstantissimam interpretatus, iterum deinde subiunget, licere duos hos musculos, unum propter longissimam inter se continuitatem cõstituere. Hæc itaque de omnibus musculis prædixisse initio conueniebat. Nunc quomodo se gerere debeat, qui tum ipse exercitari, tum alterum docere uelit, tempestiuum est dicere. sed primùm ostendemus communem multorum, Anatomici nomen falsò sibi arrogantiũ, imposturam, qui interim animal incidunt longo tempore mortuum, ut partes iam inaruerint, contractæq; sint. Ac maximè dum cutem à foris ipsi circumdatam tendunt, uel membranas, uel alia quædam corpora, nonnullas simul à subiectis particulas auellunt, quo modo & illi qui per tendinem internæ manus parti insertũ digitos trahunt, inflectunt que. Quamuis ipsi dicant musculus, uel tendinem, in os, quod mouebitur, conijci oportere. Malè itaque hîc eorum quæ rectè dixerint oblitũ, digitos aiunt à tendine flecti nusquam ossi inserto. proinde quam nos tractandi rationem inibimus, ne ex æquo cum illis fallamur, dicendum modò uenit. Primùm sanè totam cubiti, atque digitorum cutem exteriorem auferemus: ab ea solùm, quæ extremam intus manum cooperit, abstinentes. Dein quæ in articulo sunt, quo manus summa cubito iungitur, *κέρπρον* Græci, brachiale autem Latini uocant, studiosè adimere oportet, si fortè quippiam ex cute detracta relictum sit. Verùm huiusmodi auellendis scalpellus acutior est accommodus, quemadmodum musculis inuicem separandis retusior. Iam uerò membranæ ademptis, primòq; post ipsas mediũ cubiti sub cute summa musculo, de quo paulò post disseram clarius, uidebis ligamenta articulorum compagibus iniecta, posita in utraq; membri parte foris & intrinsecus transuersa: quibus capita tendinum subiacent, interna parte digitos flectentium, exteriore intendentium. At ex utraq; ligamentorũ, quæ dixi, parte interna quidem duo sunt musculi: quorum hîc recto tramite ad paruum digitum, alter ad indicem brachialis motor porrectus est: externa uerò unus, qui brachiale per cubitum extendit; duo per radium, brachiale utriq; mouent. Alter ipsorum etiã magni digiti motor est, quem duos potius quàm unum æstimandum esse dixi. Cæterum omnium à foris musculorum, de quibus uerba fecimus, capita ligamina habent transuersim circumdata. Iam alius quidam musculus toti radio desuper incumbit: nequaquam hic in tendinem alijs quos recensui similem cessans, sed in particula extremum, quo in interiora conuertitur, paulò membranossus obtinet. Nullo hîc musculus ligamine cingitur, ut nec ij qui brachialis nodum inflectunt, sed quemadmodum à nobis dictum est, carnosus, simul & in membranæ naturam, ubi radius terminatur, degenerans, intrò diuertit proximè brachialis commissuram. Atque licet tibi membranossam tendinem, nerueam eius tenuitatem appelles. Medium itaque situm hîc musculus possidet, ut neque exterior, neque interior in manu certè naturaliter figurata existat: ut qui toti membro, radioque incumbat. At quum omnes Anatomici cubiti particulas in duas partiantur regiones, has exteriores, illas interiores ipsius appellantes, nos quoque eandem diuisionem, ne nouum docendi modum inuehere uideamur, sequi necesse est. Atqui hunc musculum externis potius quàm intimis adscribendum censeo. Cæterum alius etiam, quo de clarius agere distuli, intus in cubito delitescit, nulli omnium qui in uniuerso habentur animante, similem præstans usum: imò nec eorum qui in tibia sunt, ulli conuenit. Extat sub cute manus interioris mediũ inter radium & cubitum musculus, quem in tendinem latum desinentẽ palmæ subnasci diximus. Nam cute subtracta mediũ interiorum apparet, nihil autẽ refert, an exteriora prius incidas. Ab hoc igitur musculo, quem sub cute per latum tendinem propagari dictum est, auspicemur. Tendo autẽ hîc paulò ante brachialis nodum emergit: quare hinc probè dissectionẽ ipsius inceperis. Haud enim obscure

circumscriptus

Quis modus
habetur
per hunc
D. 22.

Cubiti musculi
exterioris.

Cubiti 2 musculi

A circumscriptus est, & à vicinis subiectisq; musculis seiunctus. Ad hæc tenuibus fibris continetur, quas uel digitis queas auellere. At longè facilius hoc scalpello hebetiore perficies, tendinis caput in sublime eleuans, uel hamo, uel tuismet digitis exceptum. Hinc uerò primum incides ipsum sursum uersus ad cubiti iuncturam tendentem, ex qua duxit originem. Commendantur maximè ad huiusmodi munus obeundum, ut modò est dictum, scalpelli ex myrto. Vbi iam transuersim ipsum, primumq; ramum desuper exortum incideris, inferiorem partem cum radicibus ipsius sublimem eleues, transuersa linea ab incumbentibus segregatam. Atque hic mentem operi adhibeto. mox enim tendo hic post suum ipsius caput interioris manus cuti adhærescit. Hoc loci bifariam licet sectionem administres. Priore tendinè latum cuti cōtinuum à subiectis partibus auferes, scalpello ipsum acutiore separans. Altera cutem à tendine liberabis: quà subditis partibus tendinis incumbit, intactam relinquens, nam utroq; modo natura ipsius apparet. Vbi iam segregaueris, iterum conaberis tendinem seorsim à subiacentibus adimere, sic enim innotescet, ex tali prodijisse musculo. Iam uerò idem omnibus digitis interioribus subtensus est, in lineam illam desinens, qua depilis manus pars ambiēti eam cuti pilosæ committitur. Post hunc tendinem, quem internæ manui subnasci docuimus, dilatata uidebis uasa, & neruos inibi distributos. His membranæ incumbunt, quas cum ipsis in musculorum dissectione tolles. Nam subsunt tendines, qui digitos flectunt, à binis prodeuntes capitibus: illic maximè siti, ubi & ligamentum, & tendinis in eo dilatati caput positum esse retulimus, de quo dicere nuper destiti. Horum itaque capitum subiectorum aliud, quatuor producit tendines, digitis omnibus, præterquam magno, propter secundi internodij principium insertos, à quibus secundus eorum articulus flectitur. At quod huic subiacet caput, in quinque discretum particulas, quæ singulatim ualidum aliquod munimentum in extremam usque digitorum aciem distribuunt, inibi inseritur. Tendines autem uniuersos, ualens aliquod uallum munimentumq; singulos priuatim continet, multò sanè ipso tendine durius, membranæ uerò simile crassiori. Quod pro arbitrio uoces licet, ligamentum, membranam, aut composita appellatione membranofum ligamentum, uel membranam duram. Nec prohibet quicquam, tendinum indumentum, uelamen & tunicam appellare. Porrò si post caput in ramos scissum, tendines singulos unà cum prædicto inuolucro attrahas, flecti per eos, qui subiecti digitorum ossibus insident, primum ipsorum tertiumque articulum uidebis, tanquam inibi tendine inserto: priorem uerò nodum, per ligamentum quod circulatim ossibus adhærescit: quo tendines quatuor suffulti, medium duntaxat quatuor digitorum articulum inflectunt, ceu in caput secundi internodij insinuentur. Vocant autem Anatomici ossa digitorum, internodia latinè, φάλαγγας uel σκυτάλλιδας græcè, ut in libris de ossibus annotatum est. Videbis autem, ubi inseritur, ligamine, quod tendines in orbem ambit, sublato. Et quidem tendines subditi, qui digitorum ossibus incumbunt, citra fissuram tertium cuiusq; digiti os ingrediuntur. Quatuor huic superstrati, secundo, ut diximus, ossi inseruntur: utpote qui priori cuique tendini maiusculo subhærent, singuli bifariam scissi subditum tendinem circumeunt, ac secundorum ossium lateribus insinuantur. Porrò maior digitus priuatim hoc supra cæteros habet eximiū, puta quòd nihil ex altioribus ad ipsum deuenit, nec particularum propago soli ipsi ex communi omnium capite, sed aliunde accedit. Quare magna cura diligētiaq; caue manus partis tendinem inspicieto, qui ex quatuor sibi contiguīs in maiore digitum propagatur: nō tamen in primū eius articulum, sicut illorum unusquisq; recto tramite peruenit: secundum uerò ascendens, mox ad tertium usq; porrectus, primum quidem similiter illis insitu mouet: alterū deinde tunica extrinsecus ipsum ambiēte: quam ubi scalpello acutiore à tendinibus dissolueris, iuxta longitudinem incidere cōuenit,

Ligamentum, quod sub tendine
est, uel membrana ligamentum
et tendinis sunt, et
uolunt, et tendinis et
in eadem sunt positum.

Ossa digitorum
internodia digiti.

mipulox mifio

C Nam si manu aberrans, tranſuoſim, non recta linea diuiferis, totum tendinem ei ſubiunctum amputabis. At quum tendines unà cum indumentis circumdatiſ ad ſua deducis capita, uel, ut dictum eſt, recens admodum ſimia eſto, prius quàm digiti exiccati induratiq; tendinibus trahētib; renitantur: uel aqua calente in eam confuſa, recenti ſimilē efficit: uel dum modicē induruerint, manibus tuis emolliens, permouensq;. Clarius autem functionem ſingulorum didiceris, uniuerſis quæ digitos circumeunt partibus præciſis. Atq; hac ratione tendines ligamento ſubditos tractabis. Caterum aliorum duorum muſculorum, qui brachiale, Græci κέρον uocant, ſectiōnem paulò ſupra articuli commiſſuram exordiriſ. Ibi ſiquidem in neruoſas palam tenuitates exeunt, et manifeſtas tendinū illinc prodeuntū circumscriptiones obtinent. Iam uerò ſecernens ipſos ab ijs tum quæ ſubſunt, tum quæ ambiunt, particulis, aduſque ſuperius inferiusq; extremum, ueluti demonſtrauimus, tendines quidem imo articulo uides inſinuari, capita ipſorum cubiti nodum adire. Vnus itaq; tendinum in brachiali iuxta parui digiti rectitudinem oſſi recto membraneoq; inhæreſcit, quod propter cubiti proceſſum conſiſtit graphij modo figuratū, quē diſſectores Græci nunc γραφοειδῆ, nunc συλοειδῆ nominant. Alter tendo ſtatim ab articuli iunctura profundius mergitur, ut in brachialis os aliquod putes ipſum inferi. At dū ligamēta ſuperſtrata incidis, ad quodam palmæ os indicis digito præpoſitum excurrere uidebis: ac id iuxta principium ingredi. Hi ergo quinque muſculi totam interiorē cubiti regionē occuparunt: quibus ademptis, radij motores apparebunt, de quibus poſtea dicturi ſumus. In præſentia cubiti muſculos interiores prius exequar, hoc præterea ſolum adiungens, eorundem muſculorū ex alto proceſſus, ſiue auferre, ſiue reſeruare libeat, utrū malis, ſectiōnē ſequuturam nihil offeſdes, porrò digitis inſertos tendines adhærere ſinito, ut exiles muſculi ſumma in manu conſpiciantur, qui uel citra exteriorū inciſurā poſſunt inueniri, quo oſtenſurus ſum modo. Satius fuerit omnino poſtremoſ ipſos diſſecare, ut in ſermonis proceſſu explicabo. Atq; exteriorū diſſectiō ita ſerè adminiſtrabit. Sub cute uafa, neruicq; ſuperficiarij extant: quibus cū membranis exemptis, quatuor ligamina tranſuerſa clarè conſpicias: unum cubiti radij q; extremum conſtringens: alterum in cubito duntaxat, priori ſubiacet: reliqua duo ſoli radio inhærent. ſed primum recta linea incidendum eſt: deinde ligamenti particulas ob diuifionem mutuò diſiunctas, utrunque ad ſuam quanq; radicem redigere oportet, aut penitus ipſum præcidere: ab hoc primum tendinum quatuor caput digito moueritū, præter magnum, quod alij in medio ſiti ſint, in altum atollere: mox id quod exiguos duos digitos ab alijs in latera diducit, in binos ſciſum tendines. Nihil porrò diſcriminis eſt, etiam ſi ad inferiorē manus partē motum hunc fieri dicas, modò pro naturæ ipſius habitu figuram ipſam conſideres, ut Hippocrates docuit. Poſtea reliquum tertium, ſimilem motū grandioribus tribus digitis ſuppeditans. Princeps itaq; tendinū caput ex uno, ſicut & ſecundum, muſculo prodiit. Tertium bifariam incidens, quæ digitos duos, indicem & medium ſectit, de uno procedere muſculo comperies: quæ magnū, de altero. Atq; hac ratione quatuor muſculi prædictis ligamentiſ ſuberūt. Hiſ ſuccedit qui brachiale ad paruum digitū promouet tendine unico, palmæ oſſi quod exiguo digito præponitur, inſerto. Cōtinet ipſum haud ualens ligamentū, quod ex ſolo cubiti tuberculo oritur. In magno digito alterum hic quoq; ualidum, caput duorum tendinū conſtringit: quod ſanè quantumuis craſſum radij os ut eſt concinne inſculptum, pari ſinu in tuberculo excipit. Porrò unus ipſorum in os quod ante maiorē digitū brachiale uerſus collocatū eſt, cōiicitur. Alter in ipſum maiorē digitū ſtatim ab articuli iunctura ingreditur. Quos inquā duos tendines ſiue ex uno dicas muſculo, ſiue duobus exortos, nullū grauē in cōmodum cōſectiōni adferes. Præſtat aut, ſi nuper dicta animaduertimus, tendines illos è duobus muſculis inuicē cōeuntes præcidere.

Tendines ligamenti
subditii pp.

Tendines
palmarum pp.

Cubiti muſculi
interiores pp.

Tendines
exteriorum
diſſectiō pp.

Cubiti muſculi
interiores pp.

A præcidere. Etenim si exquisitè ipsos libet incidere, à mutuo cõnexu dirimes, quæ admodum antea cõmemoratos duos, qui tres digitos maiores in obliquũ agunt. Reliquus exteriorum cubiti musculorum, qui brachiale extendens summo tendine palmarum se ante indicem mediumque digitum inserit, caput tendinis in radio fixum propter brachialis iuncturam exigit. In eum itaque modum octo erunt musculi, qui totum extrinsecus cubitum occuparunt: iuxta alterum seni. Si uerò dicas à duobus musculis tres moueri digitos maiores: ab uno rursus qui radij est, brachiale, magnumque digitum, septem erunt. Caterum quo pacto singuli musculi in radij os se coniungunt, in musculorum confectione dictum est, ac nunc dicetur etiam, ne quid sermoni desit. quinetiam de superiorum processibus, ueluti libro iam citato scriptum est, uerba sumus facturi. Quippe constat, de eisdem eadem esse dicenda. In exteriori quidem brachij nodo tria musculorum capita inuenis: eius sane qui digitos quatuor extendit, elatissimum: qui brachiale paruum digitum uersus reflectit, humilimum: medium uerò inter illa, quod digitis duobus minoribus subseruit. Sub his iam in imo, non superficie, duo musculi conduntur, qui ex totum trium digitorum osse, quod ex cubito ducit originem, inuicem coeunt. Primus quidem maxima ex parte duorum digitorum est, ille reliqui magni prope superioris extremum. Incumbit ipsi alius, brachialis musculo cohærens, qui maioris digiti caput extollit: idem uerò totam profunditatem regionis quæ inter utrumque os radij & cubiti habetur, occupat. Huius itaque musculi dissectionem, quemadmodum & aliorum omnium, à brachiali incipere conuenit. Quam qui molitur, magnaque cura pellem detrahit, membranæ attendet, quæ ligaminis naturæ compos, intra cubitum radijque per totam ossium longitudinem exporrigitur, atque externas membri partes ab intimis discriminat. Inibi siquidem musculum hunc ligamento insidere comperis, satius forsan erit dicere ex ipsa oriri. Quum igitur eundem probè à subiecto ligamine auulseris, ut docui, item à cohærente musculo segregaueris, occurret sub eo quidam obliquus exilis de cubito in radij perueniens: quo de paulò posterius sermonem instituemus. Nam prius adoriere musculum prædicto adnatum, incumbentemque, sed uniuerso radij ossi porrectum, eique perpetuò adhærescentem: qui etiam radij superiore ipsius extremo leuiter attingit. Deinde elatiorem hoc musculum incidere oportet, commemorato immittentem, radijque connexum, quem antea retuli, bipartito tendine in palmam, ante pollicem ac medium digitum inseri. Huius musculi finem deprehendes, quæ exterior maximè brachij nodus extat, conscendere iam quadantenus etiam superpositam nodo brachij partem. Eum uerò considera, qui huic ipsique radio peculiariter deorsum expansus, totam manum reddit supinam, supraque hunc processum continuum adnatumque prædicto exigit. Maximè enim hic turbatur opus, ac destruitur: quando quidem & extremum huius musculi in membranam degeneras, brachij musculis qui inibi sunt, insinuatur. Sines igitur ipsum, nec in cubiti confectione conaberis curiosius disquirere: uerum ubi ad brachij musculos uentum erit, primùm deteges inter ipsos interiorem, ut nunc ostendimus, & caput nimirum brachij ossi per tenue ligamen insertum, inuenies, magna uerò ipsius portio brachij musculis hac parte insidet & adnectitur. Exteriores itaque cubiti musculi talia quædam habent capita. Ex interioribus qui quidem brachiale ad paruum digitum inflectit, à nodo brachij interioris incipit, attingitque cubitum. qui uerò ad reliquum magnum, ex eodem nodo ducit originem, porrò inter utrumque caput processus habetur musculi in manus cutem elabētis. Atque huic rursus subsunt capita duorum musculorum qui digitos mouent, & mediam cubiti radijque regionem totam implent. Minor itaque illorum & medius exactè situs est, & ab externo capite procedit, leuiusculè brachij cubitumque attingens. Alter uerò solus huic subiacet, per profundiora mediæ radij cubiti que sedem uniuersam complexus, Quinetiã utriusque ossi

ang. m. d. i. j.

C cohæret, & cubito propter gibberum, & brachiale comprehendit ea parte, qua re-
 ctus in paruum digitum insertatur. Est & alia eius pars, quæ ortum similem prædi-
 cto musculo quatuor mouenti digitos obtinet. Verùm iuxta lineam rectam indi-
 cem adit, quemadmodum & tertia ipsius portio eisdem digitis applicatur: maxi-
 ma uerò etiam regionem, quæ radium cubitumq; intercedit, occupat. Quum iam
 & hunc musculum diligenter incideris, ipsius obliqui, de quo antè paulum dice-
 re distulimus, exponendi tempus certè occurrit. Etenim omnibus quos percensui
 musculis exemptis, radij peculiare apparent, per quos supina pronaq; manus to-
 ta efficitur. Quatuor autem sunt uniuersi: duo ad primas radij partes, duo ad prio-
 ra brachialis extrema pertinent. Ex ijs qui brachiale spectant, alterum ipsorū scito
 esse obliquum, radium ac cubitum intercedentem: cuius quidem caput ex cubi-
 to nasci, extremum autem radium, cui mouendo est, ingredi comperis. Nam si
 manum supinam collocaueris, uel isq; musculi caput tuismet digitis prehensum
 extendere, quod in omnibus te facere præcepi, totam in pronam cōuertī manum
 uidebis: quemadmodum si eum, qui toti radio superstratus caput in brachiū con-
 iicit, de superiori extremo tetenderis, sic quoq; supina manus tota euadit. Quippe
 hi duo musculi contrarias inuicem actiones obeunt. utrique mouentur ad finem
 radij qui brachiale respicit: uerùm longior ipso carnosiorq; solus ipsi passim desu-
 per iniectus, agensq; extrorsum, manum supinam figurat. quare & exterioribus
 eum annuerat. Alter uerò qui radium intro flectit, pronam efficit. Reliqui duo
 musculi radium deorsum uersus mouentes, & ipsi quodammodo oblique inui-
 cem opponuntur, unus ab interna parte situs, ex brachij nodo prodit: idem ca-
 piti flectentis brachiale ad magnum digitum musculi coheret, ex elatioribus radij
 partibus emergens, alter internus quidem est, sed hoc minor: atque ideo transuer-
 sum magis fibrarum situm obtinet, & radio, quæ eminet, per extremum neruosis
 insertatur, quàm prior dictus interior, qui continuum sanè ipsi processum in radi-
 um exigit, cæterum inferius consistit, ut ferè ad medias usq; radij partes subinde
 extendatur. Constat autem omnibus, interiore tenso, pronam manum constitui,
 supinam exteriore, qui ex ligamento articuli membraneo processit, attingens ali-
 quatenus cubitum quoq;. Porro dicti mihi sunt omnes qui cubitum radiumq; in
 orbem ambiunt: ac postea summæ manus exiguos aggrediere. Itaq; exteriorum
 musculorum tendines uniuersos, ad usq; extrema, quæ singulis in digitis habentur,
 eximere conuenit: non tamen omnium interiorum, sed prius examinabis mu-
 sculos exiles, tendinibus tertium articulum mouentibus adnatos, deinde omnes
 amputabis. Etenim hi musculi ex quatuor inuolucris tendini cuiq; circumdati ori-
 ginem deducunt: mox in digitorum latera subeunt, tendinem generantes, ut pri-
 us quoq; est dictum, admodum tenuem. Proinde si à carnoso, qui in prima propa-
 gine habetur, incipias diligenter consecare, & à uicinis partibus cutem detrahere,
 paruum inuenies tendinem toti digito adhærescentem. Quatuor autem ut tendi-
 nes isti, etiã musculi digitorum hi sunt, parui, annularis, medij, & indicis. Etenim
 magnum alij mouent octo musculi. Alius longissimè ab omnibus digitis abdu-
 cit: alius indicem uersus agit. Longior autem factus est necessariò qui quam lon-
 gissimè deflectit, eoq; caput ex primo brachialis osse profectum obtinet. Breuior
 porrò, latiorq; est, & obliquis constat fibris, qui indicem admouet: cæterum alijs
 musculis, quos referam, insidet, capite ante medium digitum palmæ affixus. Iam
 uerò sicut magnum digitum longissimè ab alijs diducit ex primo brachialis osse
 procedens, sic paruum alius eiusmodi musculus à cæteris plurimum remouet, origi-
 nem ducens ex brachialis ossium priore, cui etiam tendo totum inibi brachiale fle-
 ctens inseritur. Hi igitur septē musculi meritò Anatomicos nō latuerunt. Quippe
 nulla pars quæ artificiosius adimi desideret, quò sit conspicua, ipsis incumbit. Si-
 quidem qui magnū & paruum longissimè abducunt, nō solum à nullo occultantur musculo

uniuersus obliqui
 distulimus

Cubiti dimissus musculi

A tur musculo, uel tendine, sed prius etiam quam tendines digitorum motores deteguntur, in ea confectione qua tendinem membraneum depili excarnique manus parti subditum auferimus, alij singuli quatuor ipsis tendinibus in imo sitis adherescunt. Merito igitur hos latuere, sicut & me haud paucis annis, qui palmae subiacent. Nisi enim prius magnos ipsos tendines, a quibus digiti flectuntur, & septem illos musculos, quorum mentio facta est, adimas, nullus ex musculis exiguis apparet. His autem sublati unum quoddam continuum corpus ex omnibus conflatum spectatur, quod exquisitius ad musculos inuicem segregandos discernas oportet. Ex quibus bini ad priorem cuiusque digiti articulum intrinsecus perueniunt, ac obliquos iam quoque attingunt, quapropter & flexum non rigidum omnino, neque inclinabilem efficiunt, sed leuiter in latus inclinant: ut unusquisque ipsorum tendens primum flectat articulum modice inclinando. utriusque uero in rectum singulos digitos agunt, nec in ullam partem declinant. Reliqui omnes ex brachialis palmaeque ligamento iuxta ossium fere commissuram processerunt. At magni, ut uocant, musculi, elatiorem his processum exigunt, & ipsi ex ligamento nati, quod non ossium dictorum, sed musculorum quos uocaui magnos, bina capita unde mouentur digiti, constringit. Porro ligamen hoc ex brachialis ossibus utriusque prodijt, nec cubiti extremum attingens, nec initium ossium quae post palmam habentur. Quod si iam musculos hos ademeris, nullus tibi diffecandus restabit, uel ex ijs qui summam manum expleant, uel ex illis qui totum occupant cubitum: uerum inde ad ossium compositionem eundem erit, inspiciendumque quot numero sint, quem inuicem situm, quemque inter se contextum habeant. Diximus autem abunde de ijs in commentario de ossibus. Caeterum ligamenta omnia quae adhuc sunt reliqua, musculis quos retulimus ablati, incidere conaberis, meditaturs antea triplicem huiusmodi corporum naturae usum existere. Primo id praestant, a quo & nomen ipsorum deriuat. Nam ex osse in os inserta, uinculum utriusque commune redduntur, hoc solo nomine, ut ossa inuicem deligata contineant. Secundo usu munimenta sunt corporibus subditis, quemadmodum in brachialis tendinibus dictum mihi est. Tercio indumenta his ipsis tendinibus extrinsecus circumdant. Quartus autem ipsorum usus generalis alius non est. Etenim qui musculi exacte ligamenta in suis ipsorum capitibus tenent, eorum similis est quoque usus ei quem de ossibus ostendimus: nisi quod huiusmodi ligamenta os ossi non committant, sed medio ipsorum musculos subiectos ossibus, ex quibus ducunt originem, coniectunt. Verum talia examussim ligamenta nullus musculorum quos memorauimus, obtinet, alij autem nonnulli habent, quorum iterum meminero: quemadmodum & brachij anterior, de quo mox plura. Formam uero quandam ligamenti etiam dictorum musculorum aliqui ijs uidentur habere, qui in paruo magnum possunt dignoscere: quemadmodum certe magni quoque digiti motor, quamlibet exiguus, ab alijs ossibus quamlongissime ipsum abducit: tamen & hic circumscriptionem quandam ligamenti ex primo brachialis osse prognatam exigit, uerum exacta sunt usu priore ligamina in musculis commemoratis. brachiale quina numero asserit, intus unum magnis duobus musculis, qui digitos flectunt, incumbit: extrinsecus quatuor, medium uidelicet tendinum, qui digitos moueant: & in radio bina: quartum praeterea cubitum intercurrit. Alia uero ab his, quae in singulorum digitorum articuli, totiusque brachialis commissura habentur, membranea sunt. Iam alia quaedam uideas dura, ac crassa, quae brachialis ossa ac palmae inuicem colligant, de quibus in praesentiarum agemus. Nam musculis omnibus, quos dixi, exemptis, haec apparent euidentius. Quid, quod continuis adhuc ossibus, motum quendam in palmae cum brachiali commissura spectas: Quapropter diuisis inter se ligaminibus, manifestò solui statim conspiciuntur & disiungi, quae prius unita uidebantur. Ac propter ossium breuitatem, & exactam articularum structuram non admodum perspicuus

*Ligamentum
videndi no.*

musculus ferenda

b

C ipforum motus est, sed etiam plerisque hæc omnia unum esse uidentur, maximè uerò ossa brachialis. Oportet autem ipsa ad commissuras ligamenti præcisissimè inuicè dissoluere: quorum commissuræ, inquam, si commouentur priusquam exaruerint, apparent. Articularis siquidem motus quidam breuis quum sit, clarè animū aduertentibus ostendit ubi ligamenta secare conueniat. Nam dum extendis brachiale, deinde contrahis, ossium coitus etiam ligamenti motum aliquem exiguum (ut dictum est) repræsentare uidetur. Illic itaque particulas incidens, omnia inuicem dissolues, formamque ipsarum uariam esse uidebis. Item dum lata hæc ligamina detegis, aliud quoddam rotundum spectas, tendini oppositum, brachiale paruum digitū uersus inflectenti: quod in primo de particularum usu explicuimus, quomodo reuellat os cartilagosum, hac in parte articulo brachialis incumbens. Præterea ligaminibus detectis conspicias alterius musculi brachiale magnum digitum uersus inflectentis tendinem, qui primo in idem ossi brachialis inferi creditur, adhærens quidem ei, sed ligamentum ad usque caput primi palmæ ossis perrepans. Atque hinc tendini detegendo curam omnem adhibeas oportet, ne perferes, neque opineris, ut quidam, ibidem desinere, ubi etiā apparet ijs qui incuriosus primi brachialis os, ut dixi, incidunt. Consideres autem in hoc quoque, cubiti processum, quem rectè ad paruum digitum porrectum, à graphij seu styli modo Græci dissectores *γραφουίδιον* & *στυλοίδιον* appellant. Is nimirum docebit te, si totum articuli nodum in latera circumagagas, quomodo obliquis brachialis motibus ministret, quos extremæ manus circumductu molimur. Ad hæc exquisitiùs contemplare radij motus ad cubitum, quos manum totam circumagendo efficimus. Verum cubiti motus ad brachium, qui uel inflexu uel intensione fiunt, nequaquam exactè prius uidere licet, quàm toti brachio omnes musculos ambientes detraxeris.

D Itaque hoc iam agamus, memores quòd superstratum radio musculum in brachij os peruenire dixerimus, nec non ei subiacentè statim illuc procurrere, qui palmæ ante indicem mediumque digitum inseritur. Præstat igitur, ut ostendimus, obseruare horum musculorum capita. sin minus, at certè illius qui radio incumbit. Siquidem apparebit tunc primùm euidenter, quum priorem brachij musculum detexeris, porro facies id, duo hæc attendens, uenam uidelicet quæ per totum fertur brachium (Græci *ὠμιαία* uocant) & musculum qui ceruicem occupat. satius forsan erit dicere, qui eam efficit, solus enim hic in eam partem incumbit, proinde sectio in uena decliuis a ministro: tota, quæ inibi adhæret, cute ablata, & omnibus musculorum membranis. Eum uerò qui in ceruice habetur, secabis, fibrarum similitudinem dissimilitudinemque obseruans, ex quibus etiam totam circumscriptionem ad unum cacumen ascendentem cognosces: cuius processus tanquam triangularis in brachium conijcitur. Peculiaris quidem est humeri articulo: uerum solus ex ijs qui mouent ipsum, necessariò aufertur, ut prioris musculi brachij caput biceps appareat. Itaque cogitatione complectaris uolo, clauiculæ os esse A & B: scapularum spinam B C. musculis autem incipientibus à primis & tertijs capitibus, uno extremo ad B peruenire, altero ad D. Ac B quidem summus humerus est, D uerò extremum ipsorum, quo in brachium inseruntur, tota insertio comprehendit B D. Cæterum de hoc musculo iterum nobis dicendum est, quum eos qui humeri articulum mouent, exponemus. In præsentia uerò complexus animo, ipsum auferri, quæ deinceps dicuntur, assequere. Brachij prior musculus, qui iuxta uenam humeralem omnibus uel citra confectionem apparet, maximè in gymnasticis, duo habet capita suspensa: unum ad scapularum ceruicis eminentiam, alterum ad processum, quem nonnulli ob anchoræ similitudinem *ἀγκυροειδίου*, quidam ab arcus cornu *κωρακοειδίου* nuncupant. Ligamen utriusque capitis abundè ualens est, paulò minus toto rotundum. Quapropter hæc ipsius capita deorsum in brachium procurrentia sequi te conuenit: quippe quum in idem mutuò coierint, musculum hunc

Exemplum 3°

A hunc non certè sublimem, neq; ab ossibus dissidentem generant, sed ueluti cum illis inquam capitibus brachij ossi mox coherentem: insuper alteri musculo minori subdito elatius ad cubiti articulum usque insidentem, ubi & neruosam exilitatem quam aedit, ualidum tendinem procreat; per ipsum radium pariter & articuli membranofum ligamen cōprehendit, quo totū etiā articulum attollit, paulatim ad interiora declinans. Ablato iam hoc musculo, alterum ei subiectum cōpēris, brachio & hunc ex duobus carnosus principijs circumdatum: uno in posteriori brachij sede, altero in anteriore magis; uerūm posterius caput longè altius eminet. Atque hæc mutuo in idem coitu musculum unum generare spectabis: qui in nerueam desinens tenuitatem, in cubiti os per tendinem procreatum insertatur, & flectens simul articuli nodum, & in exteriora paulatim inclinans. uerūm utrisq; musculis probè functionem obeuntibus, articuli flexus in neutram partem deflectit. Tres igitur musculi priores, sunt qui cubiti articulum flectunt, sicut ostensum est: duo uerò alij connexi inuicem, hunc articulum extendunt: quibus etiā manum admoliri sic oportet. Primū incidēs musculum internis brachij partibus iniectum, cuius caput sub cute iuxta posterioris axillæ musculi extremū habetur (naturam ipsius in musculorum humerum mouentium confectione explicabimus) finis autem ad cubiti articulum peruenit, iuxta interiorē brachij nodum membranofus, tenuisq;. Cæterū ubi hunc sustuleris, duo principia musculorum totam manū extendentium considerato: quorum alterum ab humili costa scapularū ossis non totius, sed ex dimidio ferè ipsius partis superioris prodit: alterum uerò ex postrema brachij regione subter caput. Hæc iam procedentia in brachio coeunt: deinde per tendinem elatum cubiti tuberculum ingrediuntur. Ac fibrarum rectitudinem sequenti, tendo hic duplex apparebit: qui externam partem prioris musculi ex ijs quos ostendimus, obtinet; intimam secundi. Iam uerò si disiunctam utramque musculi partem attrahis, totam extendi manum ab utroq; uidebis: hoc discrimine inclinationis ad latus facto, quod prior in exteriora, secundus intrò obliquè deflectat. Cæterū sub hoc alius delitescit musculus brachij os ambiens, qui secundo adunitur, adeo ut ipsius particula anatomicis esse putetur, sicut etiā est si quis unum bifidum hunc, totum esse cōsideret. Integrum est etiā pro fibrarum rectitudine ipsos separare, ita enim hunc perpetuò carnosum posteriori tuberculo committi spectabis. Quem si tendis interim, recta ac indeclinabilis circa cubiti articulum intensio fieri uidetur: nōnunquam intrò paululum pergere. Dicti mihi sunt omnes totius manus musculi. Quod autem de his, & omnibus quæ in confectionibus apparent, scire cōuenit, auditum semel, memoriæ ita mandabis, ut nunquam excidat. Etenim inueniuntur quædam, quæ paulum primo initio, uel à medio itinere ad usque finem immutentur, alia in ipso solo fine, nonnulla etiā connexa appensis, uel appensa sunt connexis, uel huiusmodi quandam aliam paruā differentiam sortiuntur. Si igitur tibi quoq; membrum incidenti aliquod, præter ea quæ à nobis scripta sunt, quippiam inueniatur, scito hoc rarum existere. Quare nec antea damnare opera nostra oportet, quàm ipse, quemadmodum

nos, frequenter corpora inspexeris. Itaq; primus hic liber colo-

phonem accipiat. Secundo de cruris musculorū

ligaminumq; confectionibus admini-

strandis peragā, adijciens

etiam de ungui-

bus sermonem, utrisque artu-

bus communem.

LIBRI PRIMI FINIS.